

beeld: YVONNE BUIS-FRANKEN

Meer dan zomaar een 'griepje'

Voor de meeste paardeneigenaren is equine influenza, oftewel paardengriep, een bekende ziekte. Maar hoe

gevaarlijk is influenza bij het paard nu eigenlijk? Hoe groot is de kans dat je paard deze ziekte oploopt? Wanneer is

de beste tijd om te vaccineren? Hoe vaak en met welk vaccin?

Paardengriep is een zeer besmettelijke ziekte van de luchtwegen en wordt veroorzaakt door het equine influenzavirus. Er zijn verschillende varianten van het virus bekend, die veelal vernoemd zijn naar het gebied waar ze het eerst zijn ontdekt. De symptomen van de ziekte zijn koorts, hoesten, versneld ademen, neusuitvloeiing en gewichtsverlies. In de meerderheid van de gevallen verloopt de ziekte mild, maar paardengriep kan ook ernstige vormen, zoals een levensbedreigende longontsteking, aannemen. In ernstige gevallen kan griep een levenslang nadelig effect hebben op het uithoudingsvermogen van het paard. Bij ezels heeft de ziekte vaak een ernstiger verloop dan bij paarden.

De symptomen van het equine herpesvirus kunnen lijken op die van paardengriep. Het grote verschil is dat het griepvirus veel sneller om zich heengrijpt dan het herpesvirus. Virusziekten bij het paard. zoals influenza, hebben een steeds grotere impact op paarden wereldwijd. Het is heel gewoon geworden om met paarden

over de hele wereld te reizen en daardoor is het risico van virusverspreiding ook enorm toegenomen.

Allemaal gevoelig

Hoewel veulens van goed gevaccineerde moederdieren vaak tot een leeftijd van zes maanden antistoffen tegen de ziekte in het bloed kunnen hebben, kan griep paarden van alle leeftijden treffen. Het is daarom belangrijk je paard tijdig tegen griep te laten vaccineren en hier ook op tijd mee te beginnen.

Goed vaccineren is natuurlijk niet alleen van invloed op de gezondheid van je eigen paard, maar ook op dat van de buurman van je paard en uiteindelijk op de gezondheid van alle paarden wereldwijd. Helaas is niet iedere paardeneigenaar van het nut van vaccinatie te overtuigen: vooral paarden die nooit reizen, zelfs niet van hun eigen land of boerderij afkomen, blijken niet altijd (juist) gevaccineerd te worden. Bij niet vaccineren bestaat altijd het risico op uitbraken zoals die in Australië. Bij de paardengriep-uitbraak in Australië in 2007 zijn naar schatting meer dan 100.000 paarden geïnfecteerd geraakt en bedroegen de totale kosten meer dan één miljard dollar. Daar werden ook paarden ziek die nooit vervoerd werden. Dit was mogelijk omdat mensen het virus kunnen overbrengen.

Vaccineren

Vanaf zes maanden leeftijd kan het jonge paard gevaccineerd worden. Afhankelijk van wat je met je paard van plan bent te gaan doen, zul je je al dan niet moeten houden aan de regels die bijvoorbeeld de FEI stelt. In Nederland gelden ook verplichte regels, bijvoorbeeld voor keuringen en wedstrijden. De basisvaccinatie voor veulens bestaat uit een eerste vaccinatie op de leeftijd

van ongeveer zes maanden, een tweede vaccinatie zo'n vier tot zes weken later en een derde ongeveer vijf maanden na de tweede. Helaas wordt deze derde vaccinatie nog wel eens vergeten. Voor een gedegen en snelle immuniteitsopbouw is een volledige uitgevoerde basisvaccinatie essentieel. Als je paard ouder wordt zal het elke herhalingsvaccinatie nog profijt van hebben van een juist uitgevoerde basisvaccinatie. Begin dus goed! Makkelijk te onthouden: veulen wordt jaarling, tijd voor de derde basisenting! Hierna moet, afhankelijk van het gebruik-

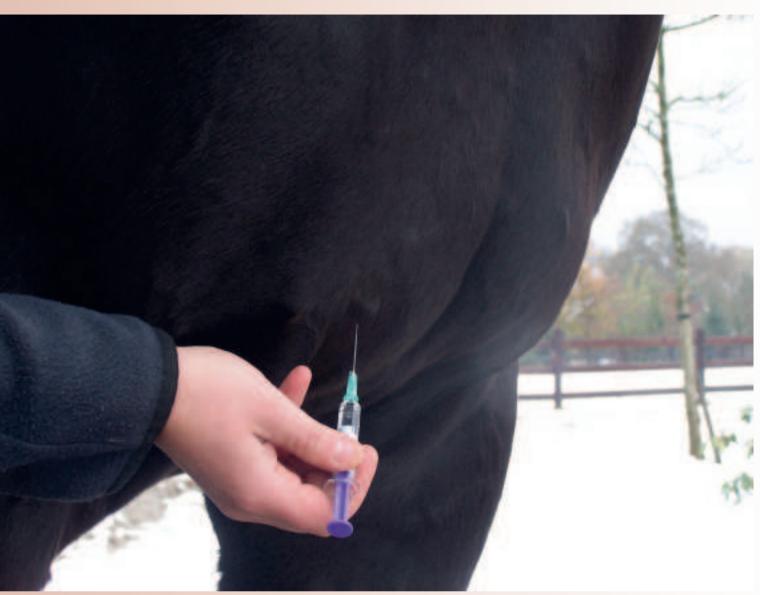
te vaccin, twee keer per jaar dan wel jaarlijks worden gehervaccineerd. Deze herhalingsvaccinatie noemt met ook wel "booster"-vaccinatie.

Toch ziek

Net als bij 'mensengriep' kan vaccinatie nooit voor 100 procent ziekteverschijnselen voorkomen. Echter, vaccinatie zal

Vaccinaties voor keuringen en evenementen

Bij het KWPN geldt dat paarden die deelnemen aan keuringen of andere KWPN-evenementen op de juiste wijze gevaccineerd dienen te zijn tegen influenza. Een influenzavaccinatie bestaat uit een basisenting en herhalingsentingen. De basisenting omvat twee entingen met tussen de eerste en tweede enting een tijdsperiode van minimaal vier weken en maximaal tien weken. Herhalingsentingen dienen binnen een jaar na de voorgaande enting te worden verricht. Deelname aan evenementen is slechts toegestaan indien de laatste enting minder dan een jaar en meer dan zeven dagen voor het evenement heeft plaatsgehad. Zogende veulens hoeven voor deelname aan evenementen niet gevaccineerd te zijn tegen influenza. U kunt een en ander teruglezen in het veterinair reglement (www.kwpn.nl/reglementen). Voor hengsten gelden nog aanvullende regels, zo dienen zij voorafgaand aan het verrichtingsonderzoek nog een herhalingsenting tegen influenza te krijgen. Details hierover vindt u in het keuringsbesluit voor hengsten.

Na de basisvaccinatie bestaat moet het paard twee keer per jaar dan wel jaarlijks een herhalingsvaccinatie krijgen.

zeker de ernst en de duur van de ziekte beperken. In plaats van een week doodziek te zijn, heeft je paard misschien maar twee dagen koorts en is veel sneller weer op de been. Een gevaccineerd paard steekt ook veel minder snel andere paarden aan. Vaccinatie beschermt zowel jouw paard als die van anderen. Net als bij mensengriep is paardengriep continu aan verandering onderhevig. Het is daarom belangrijk dat je je paard laat vaccineren met de nieuwste stammen. Raadpleeg hierover de dierenarts.

Rust

Mocht je paard toch de griep krijgen, let er dan op dat deze de kans krijgt om 'uit te zieken'. Nadat de koorts is gezakt, heeft je paard zeker nog drie weken

nodig, vooral als hij intensief getraind wordt. Lopen is oké, maar galopperen is kort na zo'n infectie nog echt teveel van het goede.

Na griep doorgemaakt te hebben is het slijmvlies van de luchtwegen beschadigd. Het te snel opstarten van de training kan dan extra problemen geven: stof en andere deeltjes die je paard tijdens bijvoorbeeld galopperen binnenkrijgt, kunnen niet of nauwelijks uit de longen verwijderd worden. Hierdoor kunnen complicaties ontstaan.

Andere maatregelen

Er zijn, naast vaccinatie, nog andere maatregelen die genomen kunnen worden om je paard tegen de paardengriep te beschermen. Zo is het raadzaam

nieuwe paarden altijd eerst een tijdje apart te plaatsen. Zet de nieuweling als het ware in quarantaine. Het liefst voor minstens drie weken. Probeer het nieuwe paard zover mogelijk van de anderen te houden, houd op zijn minst een lege box tussen de dieren. Verzorgers van het nieuwe paard dienen van de andere paarden weg te blijven. Als dat onmogelijk is dienen zij, nadat ze met de nieuweling in contact zijn gekomen, hun handen goed te wassen, hun laarzen te ontsmetten en zich om te kleden.

De nieuweling moet elke dag gecontroleerd worden op de aanwezigheid van koorts. Als het dier koorts krijgt dient er een neusswab genomen te worden door de dierenarts, zodat paardengriep kan worden aangetoond of uitgesloten.